

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/3/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713219921
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6713219921.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: U. V., nar. XX. XX. XXXX a O. V., nar. XX. XX. XXXX, t. č. bytom u otca, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, deti rodičov: C. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom K., M. X, a: U. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom F., O. ulica XXX/XX, o návrhu matky maloletých detí na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní otca maloletých detí proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen číslo konania 7P/33/2013-20 zo dňa 27. 11. 2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu m e n í tak, že návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia z a m i e t a.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým uznesením predbežným opatrením zveril maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov a určil podmienky tejto starostlivosti.

Z odôvodnenia uznesenia okresného súdu vyplýva, že dňa 21. 11. 2013 matka maloletých detí podala na okresný súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhala zverenia maloletých do svojej osobnej starostlivosti. Podaný návrh matky odôvodnila tým, že potom ako v júni 2013 odišla od otca detí z domu v F., jej otec nechcel a nechce zveriť deti do opatery. Otec zabraňuje deťom v styku s matkou. S otcom detí žili v spoločnej domácnosti, ale do ich vzťahu zasahovala matka otca maloletých detí. Matka uviedla, že poslednú dobu žila pod tlakom vyhrážok zo strany otca, ktorý sa jej vyhrážal, že jej deti zoberie, ale tiež, že ju utopí, zabije. Napadol ju aj fyzicky, o čom jej záznam na polícii. Otec deti uplácá, ale ich aj bil, deti sa ho boja. Po odchode z domácnosti sa snažila získať deti do svojej opatery, ale pod tlakom vyhrážok jej ich otec vždy zobral. Keď otec aj sľúbil, že deti donesie, nestalo sa tak. Okresný súd zistil, že na tamojšom súde je pod sp. zn. 5P/300/2013 vedené konanie začaté na návrh otca o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, v ktorom otec žiada deti zveriť do svojej osobnej starostlivosti a matku zaviazat' platením výživného. V tomto konaní matka doložila do spisu lekárske správy, keď podľa jej udania bola otcom detí napadnutá, zbitá. V spise sa nachádza tiež upovedomenie o začatí trestného stíhania vo veci prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2, písm. b/ Trestného zákona s tým, že vo veci bolo dňa 15. 08. 2013 vydané uznesenie za účelom vypracovania znaleckého posudku. V pracovnom hodnotení bola matka svojím zamestnávateľom hodnotená kladne, tiež s uvedením, že alkoholické nápoje na pracovisku nepožíva. Konanie vedené pod sp. zn. 5P/300/2013 nie je právoplatne skončené, vo veci je nariadené znaleckého dokazovanie. Okresný súd si pred rozhodnutím o podanom návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia zaobstaral správu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, z ktorej zistil, že matka žije v dvojizbovom byte, ktorý je v osobnom vlastníctve jej matky. Maloletý U. navštevuje 1. ročník základnej školy v P. a maloleté O. navštevuje materskú školu v F.. Z podanej správy ďalej vyplýva, že matka mala snahu dohodnúť sa s otcom na striedavej osobnej starostlivosti o maloleté deti, otec ale nie je prístupný sa s matkou dohodnúť. Maloletá O. sa pri šetrení pomerov vyjadrila tak, že chce bývať u ocka a s maminkou sa chce stretávať v sobotu a nedeľu. Aj maloletý U.

sa vyjadril tak, že chce bývať s ockom a s maminkou sa chce stretávať občas a uviedol tiež, že keby mama nepila a nefajčila, tak by s ňou chcel bývať. Okresný súd o podanom návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia rozhodol s poukazom na ust. § 102 ods. 1, § 74 ods. 1, § 75 ods. 1, ods. 6, ods. 8, § 76 ods. 1 písm. b/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). Dospel k záveru, že keďže nie je predpoklad skorého ukončenia konania vo veci samej vedenej pod sp. 5P/300/2013, javí sa byť najvhodnejšie riešenie predbežným opatrením odovzdať deti do osobnej striedavej starostlivosti obidvoch rodičov, nakoľko súd zistil, že obaja rodičia majú záujem o osobnú starostlivosť o deti a taktiež obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť a výchovu maloletých detí, pričom obe maloleté deti sú vo veku, keď nevyhnutne potrebujú lásku a starostlivosť oboch rodičov. Vychádzajúc aj z konania vo veci samej, z obsahu podaní účastníkov konania a z vyjadrenia kolízneho opatrovníka okresný súd konštatoval, že podmienky pre zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v danom prípade sú splnené. Z podaní oboch rodičov vyplývajú skutočnosti o druhom rodičovi (násilné správanie otca k matke, manipulácie detí otcom a starou matkou, záhaľčivý spôsob života matky), ktoré môžu mať vplyv na zverenie detí do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, avšak všetky tieto skutočnosti sa preukážu v konaní vo veci samej. Zo správy kolízneho opatrovníka neboli preukázané nedostatky v starostlivosti o maloleté deti ani u jedného z rodičov. Okresný súd tak dospel k záveru, že je v záujme oboch maloletých detí a ich ďalšieho nerušeného psychického a fyzického vývoja aj s prihliadnutím na vek detí, aby pomery medzi rodičmi boli dočasne upravené predbežným opatrením, pričom súd považoval za vhodné riešiť situáciu dočasnou striedavou starostlivosťou v týždňových intervaloch.

Proti uzneseniu okresného súdu podal odvolanie otec maloletých detí, ktorý uviedol, že naďalej trvá na zverení detí do svojej starostlivosti. Ďalej uviedol, že rozhodnutím okresného súdu sa problém nerieši, iba ho vo vzťahu k deťom značne zhoršil. Takýmto rozhodnutím sa dostávajú deti do množstva stresových situácií. Dôvody, ktoré matka uviedla v podanom návrhu sú vymyslené a nezakladajú sa na pravde. Pravda je taká, že deti k svojej matke nechcú chodiť a nechcú s ňou byť. Až do rozhodnutia súdu o predbežnom opatrení deti vozil do K. k ich matke. Matke dal aj finančné prostriedky na to, aby im mala za čo kúpiť jedlo na sobotu a nedeľu. Keď ale zistil, že peniaze použila na alkohol, jedlo nakúpil sám, aby mali deti čo jesť. Podľa jeho udania matka deti nechce, nestará sa o ne, požíva nadmerným spôsobom alkoholické nápoje, necháva ich bez akéhokoľvek dozoru samé a ona odchádza za svojím priateľom, ktorý je alkoholik. Uznesenie okresného súdu navrhol zrušiť.

Matka ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca vyjadrenie nepodali.

V dôsledku podaného odvolania krajský súd vec prejednal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 2 písm. a/ OSP a uznesenie okresného súdu podľa § 220 OSP zmenil z týchto dôvodov:

Podľa § 102 ods. 1 prvá veta OSP, ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Keďže ust. § 102 OSP predbežné opatrenie bližšie neupravuje, ďalšie otázky sa spravujú ustanoveniami § 74 až § 77 OSP.

Podľa § 74 ods. 1 OSP, pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Predbežné opatrenie je procesným inštitútom, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam do toho času, kým sa definitívne nerozhodne o veci samej. Zmyslom a účelom predbežného opatrenia je teda zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Takéto rozhodnutie je dočasné, obmedzuje sa na dosiahnutie len predbežných účinkov, neprejudikuje výsledok konania pred súdom.

Z dočasného charakteru predbežných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej a taktiež v konaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nemusí nariadiť pojednávanie. Súd však nemôže vydať predbežné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b/ OSP, predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Obsah tohto predbežného opatrenia súvisí s otázkou výchovy maloletého dieťaťa. Výchova maloletého dieťaťa je inštitútom rodinného práva, ktorý má v zákone o rodine normatívne vyjadrenie. Starostlivosť, ktorá môže byť obsahom predbežného opatrenia, je inštitútom procesného práva. Jeho úprava obsahuje provizórnosť ako pojmový znak predbežných opatrení. Preto odovzdanie maloletého dieťaťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo osoby, ktorú určí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti, je v skutočnosti faktické opatrenie, ktoré zásadne neovplyvňuje otázku budúcej výchovy. Dôvodom na odovzdanie maloletého dieťaťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti, je skutočnosť, že to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa.

Preskúmaním obsahu spisu dospel odvolací súd k záveru, že v danej veci neboli splnené podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia; neboli neosvedčené konkrétne závažné objektívne okolnosti, ktoré by boli relevantným dôvodom na to, aby bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým by mali byť maloleté deti odovzdané do starostlivosti druhého rodiča - matky v zmysle jej návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ale ani do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov tak, ako rozhodol okresný súd.

Z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyplýva, že matka odišla od otca a od maloletých detí v júni 2013. Po tomto odchode sa snažila získať deti do svojej starostlivosti, ale otec jej deti vždy zobral. Otec matke zabráňuje v styku s deťmi. Skutočnosť, že matka v uvedenom období od otca odišla, vyplýva aj z otcom podaného návrhu vo veci samej, vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 5P/300/2013, kde sa otec domáha zverenia maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen zo dňa 25. 11. 2013 vyplýva, že matka podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia z dôvodu, že otec detí jej neumožňuje s maloletými deťmi sa stretávať, ako aj to, že deti u matky ku dňu podania správy neboli tri týždne. Pri šetrení pomerov zo strany úradu sa maloleté deti vyjadrili tak, že chcú bývať u otca. Z podaného odvolania otca zas vyplýva, že po odchode matky jej otec deti vozil do K.. Na základe uvedených skutočností nemožno dospieť k záveru, že dočasné odovzdanie detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov by bolo v ich záujme. Pri nariadení predbežného opatrenia nie je síce potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na takého dočasné opatrenia. V danej veci matka neosvedčila, že by jej zo strany otca bolo bránené v styku s deťmi. V podanom návrhu síce uvedené tvrdila, no zároveň v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia uviedla, že otec jej deti vždy zobral, čo nasvedčuje tomu, že s deťmi sa stýkala. V spojitosti s tvrdením otca, že deti matke vozil do K., potom odvolací súd nemal za preukázanú dôvodnosť podaného návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. V preskúvanom prípade nebola osvedčená potreba dočasnej úpravy pomerov maloletých detí v ich záujme, preto odvolací súd uznesenie okresného súdu zmenil a návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.